

Aloite kirkolliskokoukselle 2025

Monikulttuurisuustyö Suomen ortodoksisessa kirkossa

Monikulttuurisuustyö tulee vakiinnuttaa osaksi seurakuntien, hiippakuntien ja koko kirkon kaikkea säännönmukaista toimintaa, ja siihen on varattava tarkoituksenmukaiset resurssit. Monikulttuurisuus näkyy monessa kohtaa, mutta aloitteilta puuttuu johtaminen ja yhteinen näkemys. Monikulttuurinen työ edellyttää taloudellista panosta. Kyseessä on monin osin uusi seurakuntatyön ulottuvuus, joka edellyttää välitöntä kehittämistä ja koordinaatiota.

Kirkollishallituksen tulee:

- koota kirkon sisäinen asiantuntemus yhteisesti hyödynnettäväksi,
- edistää yhteistyötä muiden monikulttuurisuustyötä tekevien toimijoiden kanssa,
- huolehtia työn seurannasta sekä raportoinnista seurakuntien ja hiippakuntien vuosikertomuksissa.

Aloitteessa esitetään seuraavat konkreettiset toimenpiteet:

- Monikulttuurisuustyöhön liittyvät koulutukset kirkon työntekijöille
- Monikielisyyden ja eri ortodoksisten kulttuurien tuntemuksen edistäminen seurakuntatyössä (Jumalanpalveluselämä ja muu toiminta)
- Vuosittainen kirkon tason neuvottelu- ja koulutuspäivä monikulttuurisuustyöstä
- Hiippakunnalliset monikulttuurisuustyön neuvottelutilaisuudet
- Ukrainalaistyön kriittisen vaiheen huomioiminen hiippakunta- ja seurakuntatasolla.

Perustelut

Maassamme on enemmän ortodokseja kuin koskaan. Kirkossamme on 52 890 läsnäolevaa jäsentä (tilanne 31.12.2024). Kirkon rekisteröity jäsenmäärä vähenee, koska väestön ikärakenne on epäedullinen ja lapsikasteiden ja kirkkoonliittyjien määrä on pienempi kuin kuolleiden. Maassamme asuu kymmeniä tuhansia ortodoksisessa kirkossa kotimaassaan kastettuja seurakuntalaisia, joita seurakuntamme eivät tavoita.

Tilastokeskuksen mukaan Suomessa on asunut 31.12.2024 ortodoksisen kulttuurin maista tulleita henkilöitä, joilla on kotikuntaoikeus (kansalaisuuden mukaan):

Ukraina	41403
Venäjä	35172
Romania	5952
Bulgaria	3023
Kreikka	1618
Serbia	688
Kypros	109
Yhteensä	87965

On odotettavissa, että ortodoksiksi kastettujen määrän kasvu jatkuu, kun maailman mullistuksen seurauksena Suomikin saa osansa muuttoliikkeistä.

Tilanne on ajankohtainen Ukrainan sotapakolaisten suhteen. Sodan pitkittyessä yhä useampi heistä päätynee jäämään Suomeen. He ovat enimmäkseen ortodokseja ja kuuluvat tilastojen valossa Euroopan uskonnollisesti aktiivisimpiin kansoihin. Kirkon rahoittama ja Filantropian ry:n vetämä hanke ”Yhdessä kirkossa” on hyvä esimerkki monikulttuurisen työn organisoitumisesta. Hankkeen avulla on keskusteltu, jaettu kokemuksia ja kehitetty seurakuntien tekemä työtä koko Suomen alueella.

Kirkkomme velvollisuus on ottaa vastaan kaikki maassamme asuvat ortodoksiset kristityt ja huolehtia heistä. Tähän sitä velvoittaa kaksi perusasiaa: Autonominen kirkkomme on Suomen kanoninen paikalliskirkko, eivätkä maahan tulevien ortodoksien kotimaiden kirkot voi perustaa omia seurakuntiaan maahamme. Kirkkomme on verovaroin rahoitettu julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on lailla säädetty asema ja vakiintuneet yhteistyösuhteet kaikille yhteiskunnan tasoille. Nämä seikat eivät ole omaa ansiotamme, vaan historiamme ja kirkkokunnan rakentajapolvien työn tulosta. Ne eivät ole etuoikeus, vaan ennen muuta tehtävä, suhteessa omaan maahan ja ortodoksiseen maailmaan.

Monikielisyys ja monikulttuurisuus ovat olleet osa kirkkoamme aina. Seurakunnat monikulttuuristuvat jatkuvasti, ja tämä kehitys on pysyvä. Tilastojen perusteella voidaan arvioida, että Suomessa on enemmän ortodoksisen kirkon jäseniä kuin mitä kirkkomme jäsenrekisteri tällä hetkellä osoittaa. Monet maahan muuttaneet ortodoksit eivät ole muodollisesti liittyneet seurakuntiin, vaikka he osallistuvat kirkolliseen elämään ja kokevat kuuluvansa kirkkoon.

Oma kirkkomme edustaa Suomessa uskonnollis-kulttuurista toiseutta, eri elämännäkemyksiä ja historiaa kuin enemmistö keskimäärin. Kristillinen kirkko on historiansa alusta alkaen ollut eri kansojen, kielten, yhteiskuntaluokkien, elämäkokemusten yhteisö. Moninaisuuden vahvistuminen ei tässä mielessä ole ylimääräistä eikä uusi ilmiö, vaan paluuta olennaiseen ja siunaus. Epävarmassa maailmassa kansalliskiihko kasvaa, ja ortodokseja Suomessakin koskee kiusaus langeta etnofiletismiin, eli eristäytyminen etnisiksi perinneyhteisöiksi irti kirkon yhteisestä todellisuudesta. Tavoitteena on suomalaisen seurakuntaelämämme avoimuus kaikille ortodokseille yhteisissä pyhäköissä ja yhteisen eukaristisen pöydän ympärillä.

Allekirjoittavat

Kirkolliskokousedustajat:

rovasti Heikki Huttunen

rovasti Ioannis Lampropoulos